

Omavalvontaohje

Toiminnanharjoittajan on tunnistettava toimintaansa liittyvät asiakkaille terveyshaittaa aiheuttavat riskit, seurata niihin vaikuttavia tekijöitä ja estää terveyshaittojen synty (omavalvonta). Suositeltavaa on laatia kirjallinen omavalvontasuunnitelma, josta käy ilmi, kuinka riskitekijöitä voidaan hallita, vähentää tai poistaa. Kirjallinen omavalvontasuunnitelma on hyvä työkalu myös henkilökunnan perehdyttämisessä.

Omavalvontavelvoite koskee kaikkia terveydensuojelulain mukaan ilmoitusvelvollisia toimintoja.

Omavalvontasuunnitelman sisältö

Omavalvontasuunnitelmassa on hyvä käydä ilmi

- millaista toimintaa harjoitetaan (asiakkaat, henkilömäärä, toiminta-aika, erityispiirteet)
- millaisissa tiloissa toimintaa harjoitetaan (wc-tilat, vesipisteet, siivous- ja pyykkihuoltotilat, säilytystilojen riittävyys, pintamateriaalit)
- sisätilojen olosuhteet (esim. ilmanvaihto, melu, haju, lämpötila, valaistus, rakenteiden ja toiminnan vaikutus sisäilman laatuun, käytetyt pesuaineet)
- minkälaisia riskejä toiminnasta voi aiheutua asiakkaalle
- miten riskejä ennaltaehkäistään

Esimerkkejä riskitekijöistä

- vesipisteitä ja wc-tiloja/saniteettitiloja ei ole riittävästi
- kiinteistössä on korjaustarpeita
- tilat ja pinnat eivät ole helposti puhtaana pidettäviä tai tilat ovat epäsiistit
- pihalla tai sen lähietäisyydessä on tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa (esim. melu, haju)
- mahdollisuus haittaeläinten esiintymiseen (esim. rotat ja luteet)
- toiminnassa ja tiloissa tapahtuneet muutokset
- Sään ääri-ilmiöt (esim. hellekaudella korkeaksi kohoavat lämpötilat)

Esimerkkejä riskitekijöiden ennaltaehkäisystä

- tilojen riittävyttä ja soveltuvuutta toimintaan arvioidaan säännöllisesti
- ajantasainen selvitys rakennuksen kunnosta, suunnitelma kunnossapidosta ja huollosta on tehty ja tarvittaviin toimenpiteisiin ryhdytty
- henkilökunta on perehdytetty ja saatavilla on ajantasaiset työ- ja toimintaohjeet (kuten siivous-suunnitelma) ja niiden toteutumista seurataan.
- toiminnassa käytettävien laitteiden toimivuutta seurataan
- haittaeläintorjuntaan on suunnitelma
- häiriötilanteisiin varaudutaan (esim. sähkökatko, epidemia)

Terveydensuojeluviranomainen valvoo ilmoitusvelvollisten toimintojen terveydellisiin olosuhteisiin vaikuttavia tekijöitä ja voi pyytää esittämään, miten toiminnanharjoittaja suorittaa omavalvontaa. Suunnitelman apuna voit käyttää ympäristötoimen suunnitteluohjeita <https://www.ouka.fi/oulu/ymparisto-ja-luonto/ohjeet1>

Lisätietoa ja ohjeita saa Oulun seudun ympäristötoimen terveystarkastajilta.